

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Templomtér, az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések pedig a kiadólaptulajdonoshoz Balkányi Ernő Fő-utca 19. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Kéziratok nem adóznak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 frt
Negyed évre	1 frt
Egyes szám ára 10 kr.	

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapestben: a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

A király és a nemzet gyásza.

Nincs szavunk, a mely méltóan kifejezze rettenetes gyászunkat; azt a mély gyászt, mely a magyar nemzetnek minden hű fiát eltölti, csak egyetlen egy fájdalom multhatja felül, azé a föltek koronás főé, a kinek oldaláról a rettenetesen sújtó végzet nemcsak a királyi nőt, hanem a legodaadóbb feleséget, legszeretőbb anyát sodorta el.

Mily fájdalmas gondolatok szállják meg lelkünket, látván azt a mély gyászt, melybe országunk merült. Nem tetelett és nem hivatalos gyász ez, hanem a nemzet szívének megnyilatkozása, mely siratja anyját és vigasztalni óhajtja atyját.

Váratlanul hagyott el bennünket, kiket oly nagyon szeretett s a kik őt oly nagyon imádták.

Minden fájdalmát reánk hagyta, s megdicsőült lelke Istenhez szállt, a hol nyhét talál, honának drága emlékét hagyván csak hátra. És ez a kedves emlék megmarad örökké a szívembe, márványba és történelembe véve.

Szobra Budapest legszebb terén oltára lesz a Habsburg-ház és a nemzet közötti békének és egyetértésnek, melynél tanulni fognak a Habsburgok hazafiságot és a magyarok hűséget.

Erzsébet királynét az egész világ gyászolja, tetemét az egész emberiség zokogása mellett helyezték egy hálás nemzet érzéseinek panteonjába. Ebből a nemzet, e szomorúság szívetlappó pillanataiban is csak vigaszt meríthet. De mit érezhet az, a kihez a megdicsőült legközelebb állott: mit érezhet felséges ura, a király?

Micsoda fájdalmat tudunk elképzelni, ehhez fogható?!

Az uralkodásnak egész bölcsessége, a hitnek egész áhitatossága és az emberi türelemnek roppant mértéke kell ahhoz, hogy ne veszítse el a felséges gyászoló lelkének egyensúlyát s a fájdalom fölött is uralkodni tudjon királyi akaraterővel.

És a kik láthatták az agastyán-uralkodót a rettenetes héten, látták a legnagyobb királyi erénynek oly teljességét, amelyent elképzelni emberről alig lehet; ő a ki megtudta őrizni a kétségbeesés percében a felségnek olyan nagy és magasztos példáját, hogy maga is milliók

vigasztalására szorulván, szerető atyai szókkal vigasztalta gyermekeit, a kiken erőt vett a patakzó könyvek árja.

Nem látta őt sirni senki, a mikor népe előtt megjelent s nem látta senki, hogy példát adott volna másoknak a kétségbeesésre.

Pedig ha volt ok erre, neki volt százszoros oka. Az Atridák vezgte nem gyászosabb, mint a sors, mely Ferencz József királyt üldözi. Agyonlőttek fivérét, Miksát, Meczio esaszárját; megölték egyetlen fiát, Rudolfort, a trónörököszt; elégett huga, Albrecht királyi herceg leánya; lóról lebukva, nyakát szegte bátya, Vilmos királyi herceg; tengerbe veszett Orth János, királyi herceg, nyomtalanul; szerencsétlenül vesztette ifju életét László királyi herceg s most hetedszer a kérlelhetetlen halál a Habsburg-család fejétől a szerető hitvest, a királynét ragadja el.

Van-e e borzasztó csapásokra vigasztalás Ferencz József királyunknak s enyhítheti-e fájdalmát, népeinek és az egész világnak igaz részvéte!

S ha bár nem is látta őt sirni senki, mégis nem hihetjük, hogy neki ne lettek volna könyvei s hogy hangoz zokogással ne könyített volna lázongó lelken s szíven túlradó fájdalomán.

Lelkünk mélyéig összerakódunk, ha a schönbrunni kastély falain átör és eljut fülünkig királyunk egy-egy jajszava. S az egész magyar nemzet imádkozik a nemzeti szerencsétlenség e súlyos napjaiban az egek urához, hogy vigasztalja meg a bánatos királyt, mindennél szörnyűbb bánatában.

És a királytal közös a magyar nemzet, a mi nagy asszonyunk siratásában s mély gyászában.

A rettenetes csapások között a hű Magyarország rendületlenül áll a királyi felség oldalán s mindennapi imájába beleszóvi az ő nevet, hogy a magyarok istene adjon neki elég erőt még ehhez a súlyos megpróbáltatáshoz is.

Reméljük, hogy könyörületes lesz a mi istenünk, mert nekünk is szükségünk van királyunk alkotmányos bölcsességére.

Gyászisteniszteletek Erzsébet királynéért.

A helybeli róm. kath. hitközség f. hó 23-án pénteken, istenben boldogult Erzsébet királynaszónunk emlékére, a plebánia templomban gyászisteniszteletet tartott.

Az elhunyt királyné lelki üdvéért bemutatott isteniszteletet és a templomban felállított ravatal körülül szertartást, Kiss Pál spörös plebános, a segédlelkészek segédlete mellett végezte.

Az egésztező szentmise-aldozaton, a szomszédos községek előjárói, az egyes iskolák tanulói s tanítói nagy számban vettek részt. Ugyancsak megjelentek a városunk hivatalainak tisztviselői, a város képviselőtestülete, az elemi neptanoda, a m. kir. áll. polg. iskola ifjúsága s a tanárok vezetése mellett és a város nagyszámú intelligenciája.

Az izraelita hitközség ugyanaz nap délelőtti 10 órakor tartott gyászisteniszteletet.

Az elhalt királyné lelki üdvéért bemutatott fényes istenisztelet alkalmára az imaláz belsejét köröskörül fektete draperiával vonták be. A bejárónál a menyevetető a földig hosszú fekete függő takarta el az ajtókat. Az oltárt, a frigysekényt, a gyertyatartókat s szóval mindent fekete posztó vagy fátol takart.

Az imaházban, mely zsufolóság megtelt, szép közönséggel, s hol megjelent a városi hatóság, a megyei és állami hivatalok tisztviselői és egyes iskolák tanítói s tanárai, — 10 órakor vette kezdetét az istenisztelet és s, kántor vezetése alatt, az izr. elemi iskola tanulói által énekel, megható szép gyászenekkel.

A gyászisteniszteleten Rudolfer Antal dr. rabbi a következő könyveket megható gyönyörű szónoklatot tartotta:

Milyen tisztelt gyászoló gyülekezet!

Örök álmat aluszása immár utolsó nyugvóhelyen nemzetünk nagyszámú, két birodalom edes anyja, kinek porhanyó hüvelyét, mely a leg-nemesebb lelkek egykét zárta körül, mely a leg-hűségesebb, legszeretetteljesebb érzések lakóhelye volt, az egész művelt világ legmelyebben érő részvéte és hatalmas fejedelmek és milliók fölött uralkodó koronás fő vezetése alatt a gyászolóok milliói keserveg kísértek pihenő lakába.

Elszédült immár a temetési ének, de a haragokos komorongása, a gyászoló szomszámok zokogó zsongása meg mindig zug-bug a fülünkbe, meg mindig hangzanak szerte a birodalomban a szomoró, panaszó gyászdalok mindmégannyi megnyilatkozásoként kesergő bánatunknak, sajnó fájdalunknak és hazafias hódolatunknak. Mintha a rezgő hanghullámok a hosszú távolból meg csak most értek volna fülünkhöz, úgy hatja meg és reszketteti meg a mi bensőnket a szomorú gyász-dal és lelki szeméinkkel mintha mi is látnánk, a a mint végig haladt a bánáta merengő menet testvérországunk fővárosának utain gyászszal a szívében, a lélekben, mely fájdalomtól elteltlen és szívünkbe markol a fájdalom képeztetűnkben látván, a mint kíséri mélyen süjtő feleségek királynak a kripta elé koporsóját a leghegszebb hitves-társnak, bánáta legszeretőbb vizsgálatójának, élet-örömei legfőbb támaszának.

Közel egy hete immár, hogy eltemették dicső, jó királynékat, a nemes, kinek szívjósága minden idők mintaképe leend, kinek szeretetében eszmény és valóság egyesült, kit tengersok fájdalma mártírrá, szentté avatott, de még mindig záródolnak gyászba borult alttalvói e birodalomnak Istennek szentelt hajlékaiba, hogy mely bánattól túlradó szívűk keserveinek tert engedjenek, hogy könyöket éjtensek országai legfogósabb uralkodójáért, a leg-nemesebb királynéért, mindannyiunk edes anyjért.

És ez egész honnak gyásza és a magyar nemzet siralma nem-e a mi gyászunk és siralmunk is? A miénk, a magyar zsidóság, mely egybe forrt a magyar nemzettel és együtt érez vele, mely osztályozatlanul téte magát a nemzet küzdelmének, a nemzet örömeinek és dicsőségeinek nem csupán, de a nemzet fájdalmainak, a nemzet néma és hallatlan végtelen bánatának is. Azért jelentünk meg Istennek ezen gyász öltötte csarnokában, hogy részt vegyünk mi is a hódolatlelkű kegyelet nyilvánításaihoz dicső, nemes királynéknak iránt, kinek megrendítően és lelketpótló szomoró elhunytá bánatát öntött a lelkünkre, gyászba borította minden érzésünket és könyöket fakaszt szeméinkből.

Hadd legyen gyászunk égő fánya, melyen mely fájdalunk lángja lobog, hadd vonjon gondolatunk, kezeletünk a nemzet edes anyja,

védő asszonya sirjához s hadd szegje körül hant-ját lelkünk gyásza, remegő érzésünk siro hangja, bus siralma.

Tisztelt gyászoló gyülekezet!

Gyászba borult nemzetünk keservét, szívünk mely fájalmat Istén színe előtt csak egy tolna-csolhatnánk, ha megdicsőült királynéknak nemes lelkeik há képet bírnánk festeni; ámde arról sokat mondani könnyű, eleget mondani nehéz. Gyárol csekélyeségen töredző száva alig meri kísérelni. De vajon nem mondja-e el vesztésüknél minden emberi szónál hangzatosabban és ékesszólóbban az országos, a birodalmi, a világszerte gyász siralma és részvéte, a keső szadokának pedig a történelem könyve? Hangzatosaim-e, erősítgessen-e, bizonyítgassam-e, hogy nem csupán alttalvói hűségünk kötelességértekből fakad a mi hódolatlelkű kegyeletünk, hanem a nemzeti lélek megnyilatkozásából is a hazafias fájdalomban, a rajongó szeretet érzéséből is, mely benünk áthat, a miért hajtott fogva, dult arczával és büttel szívvel jelenünk meg a hon gyászoltáiraival? Hiszen testvéreknk érezők magunkat e hazá polgáiraival s így anyánkat siratjuk a megboldogultban mi is, a magyar nép edes anyját, nemzetünk jószágos nemjét, az imadag szeretet királynaként, a ki a delejes vonatkozás csodálatos ösztöneivel kezdetül fogva a leghegszebb szeretettel ragaszkodott nemzetünkhez!

Igen, mélyen t. gyászoló gyülekezet! Megdicsőült királynéknak megralósult Dávidnak, koronás költőnknek igje: „Szeretet és hűség találkozt, igazság és béke csókban egyesült.” (Zsol. 85. 11.)

Szeretet és hűség találkozott elhunyt dicső királynéknak!

Sok nagy és szép erénye volt, de a legszebb és legnagyobb volt szeretete. Felsőzes hitves-társához való nemesek igaz, de mindenkor nemes szeretetnek és hűségnek első nyilvánulásától és gyermekéhez való anyai szívének gondokodásától kezdve, az alttalvói iránt nemesen érő szíve és magyar nemzete iránt táplált leg-nemesebb indulata jellemezte, de leginkább ama legmagasztosabb emberszeretet, mely fölélti mindazokat, kik anyától születnek és a földön szüvednek. A szeretet az emberiség leg-nemesesebb díszje, koronája és a díszes korona ékesítette dicsőült királynéknak fönkölt homlokát is. A boldogság üdvözítő hangulatában nyilvánult először nemzetünk iránt értezt szívjósága, szeretete. Ki ne ösmerné a megdicsőültnek életörténetéből ama epizódot, hogy midőn a boldogult először jött hazánk fővárosába, hol megnyerő lenye, szívjósága miatt kezdetül fogva balványozták, mint csillagok örömkönyök szemében az első loyális tüntetés láttára, melybe feleségek hitves-társát részesítették. Áldásthöz könyek után azok, melyek nyomán száznál több, hazája uton voltak fogolynak hullott a bi háines; minden csöppje régi haragot, régi bánatot engesztelt ki áldo malasztájjal. Vagy nem-e a nemzetéhez való leg-rajongóbb ragaszkodás sugallata, midőn alkalom adtán feleségek urának nagy költőnk ama szavait idezi: „Addig éjjen, míg a honnak él”?

A szeretet és hűség találkozott benne, a szeretet és hűség apostola volt ő, a mi dicsőült Erzsébet királynéknak, hűségét birodalom minden alttalvóira árasztotta, szeretetével különösen nemzetünkét boldogította és tüntette ki, és ebben isztálykülönbséget nem ismert. Mert ha nem is láttuk színről-szíre, mit tett ő érettünk, magyar zsidókat, mindenkor érezhettük azt, mint a magyar nemzet fiait és mint olyanok, kik az ő legkedvesebb magyereinknek (Etvös József bárónak, Deák Ferencnek és Andrássy Gyula grófnak) köszönhetjük azt, hogy részeseivé válhattunk minden nemzeti munkának és kike ama dicső trónról, melynek a boldogult hűségese osztályosa volt, először ragyogott le a jogok fénye a maga teljességében. A ki magas hegyről nezi a vidéket, az egyenlőnek látja a síkság összes tárgyait, előtte nines magasabb, nines alacsonyabb. És így látta az embereket az, ki az emberi érzés igazi magaslataira felemelkedett. Az emberek apró és képzelt különbségei előtte elenyésznek. Dicsőült királynéknak, kinek szent alakját takaró sirja fele könyöz szemekkel tekintünk, feljutott erre a magaslatra: a magyar királyné, a dicsőített, a csodált, a balványozott, a fény, a pompa és hatalom kiválasztottja meghódolt Heinek és istenasszonyi fenylakanak babér lombjai alatt áldozott a zsidó költőnek halovány márványból faragott kepe előtt részvétel és királyi pompával övezett azt, kit saját nemeszete kitagadottnak tekintett, mert ő, a királyné

a szellemek országában is fejedelmő, a tudományt és műveltséget a zsidóban is tisztelte és elismerésével annak is adózott. Előítélettelkel királyné ilyen határozott formában meg alig szállt föl szembe.

És a megdicsőültől mondhatjuk, hogy igazság és béke csókban egyesült nála.

Gondviselészerűen jelent meg közöttünk, mikor királyt és nemzetet egymáshoz kellett vezetni és joggal mondhatjuk, hogy a nemzet és a dinasztia kölcsönösnek ő adta meg a benső vázolat, az igazi erkölcsi erőt. Ő, az idegen világ-ból közeink szállott nemző, ő volt az, ki a béke fonalt szötte a királyi férj és nemzete között, mert ő nemzetünk iránt táplált rokonérsésséval fogva megértette nemzetünk lélekületét, megértette nemzet tulajonságainkat és igazságszeretete készítette őt azon fáradozni, hogy nemzeti tulajonságaink mindig méltányolassanak. Egy angol zsidóval egy, egy nagy lelkű magasztos erénye, a női gyűngősség, női tapintat és női nemesesség varázslat tudta őt erővenyíteni történelmi hitvátsá-nak ama benső sugallatát, hogy a trónt csak a nép szeretete és hűsége lelet szilárdan alapítani, így lett ő Magyarország addott vedőasszonyává, kiből méltányosság és békeszeretet csókban egyesült. Azért fokozott egyre a magyar nemzet közérteében az anyagi királynéhoz való nemeszete, mely valóságos imadattá vált és azért áldozok közfájdalunkunk oly ószinte reszvetel.

Ámde fönkölt lelke nemesek birodalma népeink fakasztott, bámulatot és hódolatot maga iránt, hanem azokban a tavoli országokban is, a hol benne csak egy idegen uralkodónak láthatunk és fenséges lenyének alkalas kinszagszást követel-nélül nem tapa-zhatnánk, ott is csodálatos varázslattal ragadta meg az emberek szívét és képzéledesét, mert egész lenyének különös nemeszete a külső-jen tükrözött.

És in annak, a kinek szeretetét csak a szívjósága volt nagyob, a kinek hitűségét csak lelkeinek nemeszete volt magasztosabb, annak a szívet oly kevéssé kímélte az élet, annak a lelket oly megmerhetetlen bánáta ejtette a végzet, annak a lét minden kinjít el kellett vesdnie, annak oly rettenetes halált kellett elszenvednie. Imadokzott érte sok millió ajak, hogy boldog legyen mindig, hogy fönkölt homlokát boru soha ne erje, megis előtételt fenséges homloka, megis éjje-hölts szíve dolgozása, megis fekértre szette ruháját a kifürkészhetetlen isteni végtet.

De az ő lelkének nemeszete a fájdalomból és bánatából fakadt érzések tisztító tűzében meg edződtél, meg nemesült. Istén kiválasztotta szentek a szőlő-szeglet és megadással viselte nagy bánatának fájalmat közel egy évtizeden át. Szíve meg volt sebzve, meg mielőtt adtók az az emberalokt öltött öröki szörnyetölké gyilkos szerszáma. A bánat nagysága, mi-lyet lelke viselt koronás mártírrá avatta őt életelen és mint ilyen megdicsőült a halálban is. Keresztüldöfött szívet meg jart és egyetlen szónyi panasz nélkül vált meg életének keserveitől. Mártírjaink között ő volt a legszentebb.

Fénylő, ragyogó csillag volt ő uralkodó-háznak egyén és in lehallott időnek előtte, varárlan, hirtelen, lehallott? Nem, gyászoló gyülekezet...! Nem hallott le, de felszállt, fölemelkedett a csillagok birodalmába, hol fönkölt lelke nagy őseivel és szeretteivel egyes-ülve megdicsőülten tekint le reánk, hogy örömgnyakent körüljengje a legjobb királynak fölkelet áldott fejet, hogy az össze ne törjön a kegyetlen megzombátítások alatt.

Nemzetünk gyermekei pedig, kinek keblét örök időkre dagasztja a búszégek, hogy e magasztos, tökéletes lelki asszony, ezen királynéknak sorában leg-nemesesebb, leg-nemesesebb leny a miénk volt és kik az ég boltzartára tekintve, az imádott örök emlékezetével, örökké ragyogó fényességben látni vendélik ott nemeszegen megdicsőült alakját, jánra borulnak le a Mindenható előtt, hogy a kit fájdalommal süjtött élete alkonyán, a kit a földön a sötét bánátra vezetett, hadd élvezze a békítő sít enyhe nyugalmát, hadd élvezze edes a pihenése. Amen!

A nagyhatsá s szép szónoklatti tudomány-nyal előadott beszéd után, a frigysekényhez vonult, hol mely ábtattal, igaz érzelssel ez alábbi megható imát mondotta:

Irgalom atyja! Magasban trónoló kegyelmes Istén!

Lelket maró fájdalommal, sugaravesztett, fényeszlott szívet járunk Eled, Hozzad emelve remegő kezeinket, megzörgetjük kegyelmed ajtaját,

hadd szálljon fel Hozzá, életnek és halálnak szabados Ura, néma könnyeink hallatos szava, fájdalomnak fogantatás inája megdicsőült király-
nenknek Erzsébetnek lelki üdvéért.

Ő fogadja be, örökkévaló Istenünk, angyali fenékű lelkét a jámborok és diésők lelke közé, melyek világítanak, mint az ég ragyogása. Hadd találjon az ő magasatos lelke Teremtő jutalmát és nyugalmat, mit e földön találni nem tudott, enged, hogy annyi földi szenvedés által megtisztulva, hadd találja meg a mennyekben azt a megkülönböztetés és boldogságot, hadd üdvözöljön fenyés szellemé egy lakodalmi diésőségnek boldogító környezetében.

Fordulj, ó uralmas Isten kegyelmesen milliók forrája fele és hallgass meg angyalok, Erzsébet királynéknak fohászát, ki diéső trónusától elbont bizonyára felesleges ura lelki nyugalmáért imadkozik, oh csöpettség a hitnek buhérszót balzsamát vigaszt hozó ir gyantán feleség királynéknak I. F. József-nem egéző fájdalomtól sajnó sebére, tartsd fenn benne ezentúl is az erősség kegyelmét, melyet eddig is tanusított a lelket dúló vegtelen bánatának megadással való elveselésében. Engedd, hogy népeink boldogságában, nyugalmas biztonságban vigaszt lelve sokáig vezesse meg áldásos urakodását, hogy őt rajongó szeretettel környező népek sokáig élvezhessenek meg boldogító kormányzatát. Hallgass meg, jóasogó egy atyánk a diésőségben üdvözülő Erzsébet királynéknak a fohászát is, mely az ő megdicsőült ajkáról Hozzá népek bekéssége és üdvé érdekében száll és küldj vizgatató ir a gyászoló országunk, áldd meg bőséggel, boldogsággal, hadd viruljon, hadd gyarapodjék.

Mennyeknek uralmas atyja! Érezzük, hogy a halál az örökletnek utnyitja. Nemzetünknek nagy halottja, megdicsőült Erzsébet királynéknak, érezzük, nem sötét enyészett néma éjlelle szállt alá, hanem a feledés ridg előléte dől, hanem hiű emlékezet talapzatára szállt. Népei megörizék emlékezetét még a késő utódoknak is mivel írva vagyon az igazak emlékezete örökké áldott marad.

Legyen könnyű neki a föld, édes az álma. Amen.

A bánatos érzelmű ima után a növendékek enével a gyászistenültézetet véget ért. A közönség az istenisztézet után az ir. hirtözésg iskolá helyiségebe tért, a hol a tanulóknak gyászünnepélyt tartottak.

A gyászünnepélyen a nemzetet ért nagy fájdalom s pótolhatatlan vesztéséget Löwenstein Hermina k. a tanítóknak, az alabb közölt szepérszén s hatatos szabad előadásban ismertette a növendékekkel.

Kedves tanítványaim!

Látam szemetekben csilogni a fájdalom könnyét, s leolvastam arcotokról a tán meg nem értett, de bizonyára átértett vesztésgé fájdalomát, midőn elhangzott mindnyájunk ajakáról a buzzó imádság egy elköltözött drága lélek lelki üdvéért, kibem mindnyájan, egész nemzetünk, végsé anyánkat vesztettük el. „Egy szó nyíllalott vége a hazán, s egy ropke szóban mennyi fájdalom! — a királyné meghalt!“

Ere a rémes, szívletpő, volkét megrázó kiáltásra ebredtünk egy szomorú reggelén s azóta mely gyászba borult feleség királynak s osztozunk fájdalomában mi, bússéges alattvalói, magyarok. Láttátok a gyász külső jelet az utcákon? Sőtén, komoran lobogtatja a szél a fekete zászlókat s a gyászharang szomoró bugásától visszhangzik az egész ország.

Egy gonosz ember, ki meg nem érdemli az ember nevet, gyilkos törrel, távol idegen földön, kioltotta feleség királynaszonyunk nemes életét. Keresztül szúrta azt a szívet, mely oly hön dobogott az ő szeretett magyar népeért; megszünt dobogni az a szív, mely majd egy fel szádon át osztozott feleség Uralkodóknak örömeiben, hajában; örökre elnemult az az ajak, mely oly sokszor volt a szegényeknek, nyomorultaknak szószólója, a csüggedőknek batoritója, vizgatálója; megbénultak azok a kezek, melyek oly sokszor simították el a gondtejes, bánatos redkét királyi ferje homlokáról.

Erzsébet királyné, mint Miksa hajor herczeg leánya, 1837-ben született, s 1854-ben, alig 17 éves korában lett feleség királynéknak, I. Ferenc Józsefnek a hitvese. Nálunk, Magyarországon szomorú idők jártak ekkor. A szabadságharc leveretése után gyászos korszakot élte nemzetünk. A kitűnő hadiakk közül többen megéledt, sokan pedig fogságban nyíllódtak. Arra törekedett az osztrák kormány, hogy véget vessen a magyar

nemzet önállóságának, s ezért labbal taposta függetlenségünket, szabadságunkat. — Ekkor jött Erzsébet királyné a csüggedő magyarság körébe s már pusztá megjelenése esodlatos bizalommal és reményével töltötte el minden magyar szívet. És egy nemzet sejtő lelke nem esalodott. Az ifjú királyné angyali szív megalatálta a módot és eszközöket, hogyan kell egy beteg nemzet ezer baját orvosolni. Az ő közbenjárása folytán megértette a király nemzetet s a nemzet királyát. Deak Ferencz lángeszén kívül Erzsébet kitályné közbenjárása idézte elő az 1867-iki kiegyezést.

Ti, kedves tanítványaim, e szó értelmét ma még teljesen fel nem foghatjátok, de azt mégis megértétek, hogy e napot kezdve jobb időg hajnalá virradt a magyar nemzetre. Megnyitlank a börtönök ajtái, alkotmány, szabadság, függetlenség biztosítva s a nemzet forró vágya is teljesült, álma megvalósult, a feleség királyi pár 1867. június 8-án a magyar szer koronával magát megkoronáztatta. S azola boldog, elégedett, bekes életet él a magyar. Áldjuk érte azok emléket, kik azt előidézték.

1889. január 30-án kemény csapás sújtotta a feleség királyi part, midőn a sors megfosztotta egyetlen fiától, Rudolf trónörökösöt. E nehez napokban angyali szívossággal s bannalatos lelki-erővel irányezett vizgatásit feleség ferjét Erzsébet királyné, miközben a sajnó fájdalom nálánál saját egésségét. Hasztalan keresett beteg lelke gyogyulást, feledést a havasok réngyes esendjében, s tenger vegtelen hullámait közelében, nem talált ir sehol, migem egy kegyetlen gyilkos tör megszerete számára az örök nyugalmat, de megfosztotta nemzetünk áldásthozó angyalától, feleség királynak pedig diésőségnek részeselet, sok bajának és keves örömeinek osztályosától. Tudjátok-e most már, miért dobant nagyot egy nemzet szíve, a rettenetű hirre: A királyné meghalt! Tudjátok-e most már, miért lobog fekete zászló a házak homlokzatán, s mit jelent a gyászharang gyakran ismétlődő, megrázó szomorú bugása?

Ismételtük tehát most már áhítatos szívvel, nemcsak átérve, de megértve is a buzzó imát: Urunk, Istenünk! Add meg feleség királynaszonyunk sokat szenvedett lelkének az örök bekésséget!

Adj vizgatást, enyhülést szeretett Királynaknak! Csillapítsd szívének egéző, verző sebet, fordítsd el a jövőben róla s a Te magyar apedről a szerencsétlenségékből romboló fegyverét! Amen!

A szép sikerrel előadott beszéd után az ünnepegy befejeződött, s a közönség gyászos ünnepi hangulattal távozott.

„Délzala“ meglepetése.

A „Délzala“ is, mint a vidéki lapok egyike, méltányolni óhajtja a művelt olvasó közönségének érdeklődését és pártolását; ez okból nem riadva vissza az anyagi áldozatoktól, azon kellemes helyzetbe juthatott, miszerint sikerült a kedves olvasói részére az „Othont“, a híres „Magyar Szalon“nak egy külön kiadását (évi előfizetés 20 korona) díjtalanul megszereznie.

E gyönyörű kiállítás, gazdag tartalom illusztrált *havi folyóirat*, mely a kiválóan ismert Hevesi József író által van szerkesztve és a mely leve van a legkifinóbb írónk dolgozataival, legelső festőink illusztrációival. Közöl elbeszéléseket, társadalmi és kritikai cikkeket, népszerű és tudományos ismertetéseket. Divatot (illusztrálva) azokivált szebbnél-szebb aktuális illusztrációkat és egy a hazai, mint a külföldi festő-művészek legújabb alkotásait.

Ugy, hogy ez „Othont“ cz. „Délzala“ meglepetése, fölöslegessé tesz minden más szepirodalmi lap járását.

Az „Othont“ minden hó elején jelenik meg egy vastag kötetben. És így a „Délzala“ kedves előfizetői évente 12 vastag kötetet kap ingyen és mindössze csak évnegyvedenként egy koronára költségdíj számitunk föl.

Erésen hisszük, hogy olvasóink örömmel fogadják a „Délzala“ e meglepetését.

melyet mi nagy áldozat árán vagyunk képesek megszerezni.

Felkerjük tehát a művelt olvasó közönséget, sziveskedjen a „Délzala“-ra az előfizetést eszközözni és a hátraleégek az egy-egy koronányi költségdíjakkal október hó lig beküldeni, hogy az „Othont“ képes havi folyóiratot minden előfizetőnknek megküldhessük.

UJDONSÁGOK

Hirdetmény. A folyó évi szeptember hó 12-ik napjára kitűzött, s a nemzetet ért gyász miatt 26986 n. 898. 1567. kik számu határozattal elnapolt törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlési folytatólagosan folyó évi szeptember hó 26-án s követező napjain fog megtartani, mely közgyűlésnek tárgyait a 258858 n. 898. sz. a közölt rendes és pót-tárgyrosorozatban foglalt ügyek képezendik. Miről a törvényhatósági bizottsági tag urakat értesítem. Zala-Egerszeg, 1898. szeptember 16-án. Dr. Jankovich László gróf sk., Zalavármegye főispánja.

Hirdetmény. A-Lendva nagyföldes előjáróság közhírre teszi, miszerint a f. évi adó-érvás teljesen befejezték. A zala-egerszegi tek, magy. kir. pénzügyigazgatóság 40966 H. 98. sz. körendeletből kifolyólag felhívja az adozó közönséget, miszerint adókönyveskéjüket az előírás eszközlése végett legkésőbb folyó évi szept. hó 25-ig a városi jegyzői iródban mutatassék be — mert a mulasztás a fentelbi körendelet értelmében 1—5 frtnyi penzbüntetéssel fogna sújtani. A követező adófizetők adókönyveskéjüket ugyanezen határidőben a kir. adóhivatalnak tartoznak bemutatni. Alsó-Lendva, 1898. szeptember 15-én. Baranyay Kálmán városi jegyző. Tona János víbró.

Élített s megkerült sétabot. Folyó évi július hó 14-én „Jeszenszky“ szántársulat által Alsó-Lendva n. „Korona“ szállódban tartott színelőadás alkalmával egy helybeli úri ember 12 forint értékű képviselő kedvelt sétabotja gyámas módon eltűnt s a helybeli csendőrség a kérdéses botot egy közeli vidéki úri embernél feltalálta s lefoglalta azért, mert az illető úri ember feltételezte, hogy azon egyén, kitől e 12 frt értékű botot potom árért 2 frtért megvetté, igaz uton s módon nem kerithette birtokba a botot. Az eset a csendőrség által fejlejtentetett a bírósághoz.

Ritka alkalom kínálkozik ti, olvasóinknak szőnyegek, burtok, butorszévet, függönyök, agy-és asztalterítők, takarók, lopokrocok rendkívül olcsó beszerzésére. Ugyanis az 1820 óta fennálló Jánosné Dóme hírneces cég üzletét Budapesten házlerombolás miatt vaczi-utca 2. szám alá helyezte át, s a kigyó-utca 3. szám alatti üzletében fősszes árakat mélyen leszállított árakon árusítja. Ajánljuk a n. é. közönségnek, hogy e kedvező alkalom ne mulassza el és száikségeit e meglátható szőnyegüzletben fedezze.

Gyujtogató asszony. Piczko János nekemzi-lakos patyája mult hó 26-án éjjel fél 12 órakor kigyuladt s ez, valamint ettől még 5 lakház meléképülettel, takarmány, gabonamemű és egyéb gazdasági eszközök, összesen 6900 frt értékben elégett. A turisn-hai csendőrség a nyomozás folyamán kiderítette, hogy a Piczko János patyáját saját neje szállított Korin Katalin gyujtotta fel ahóbb eredő buszából, hogy ferje a hazát meléképülettel együtt eladta s ennek árából mint közös szerzeményből nejeinek mitsem adott, hanem inkább őt, — mivel nem jó viszonyban élt; — teljesen elizte magát. Az asszonyt a csendőrség fejlejtentette a bírósághoz.

Tűzeset. Bazsika Mihály gyertyaműves lakos patyája eddig ismeretlen okból kigyuladt, melytől még 3 lakóház melék épülettel, takarmány, egyéb gazdasági eszközök és 1 drb sertes, mindössze 1300 frt értékben elégett. Az akkor esendű időjárásnak köszönhetőe Gyertyámas község lakosága, hogy a tűz tovább nem terjedt.

Telekkönyvi mintar czimmel Stegmüller János és Vajda Adolf Keszthelyen terjedelmes szakmunkát adnak ki. A munka 300—400 oldalra terjed s ára 3 frt 50 kntal drágább nem lesz.

Élragadtak a lovak. Tóth István gyertyaműves lakos f. hó 22-én két fiatal esiköt fogott be egy könnyű kis koscsiba s azon a mezőről kikürcözött szállítai szándékozott, mely alkalommal utközben az elejék reptől libasereg karmajától a csikó megbokrosodva, fatánsnak eredt, miközben Tóth a koscsi alá bukott s a kerekék egyik felső lábszárát teljesen összezúrták.

Figyelmeztünk a lapunk mai számában megjelent **„Nemzeti Balesetbiztosító”** című hirdetésre.

Értekezlet. A Zala-Egerszegi a kormány által felállított gazdasági ismételő iskola ügyében dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tanfelügyelő elnökele alatt f. h. 8-án a városban tanácsmesternében értekezlet volt, amelyen Péterfy József kinevezett gazdasági szakintéző javaslatait a dolgai szükségletekre nézve elfogadta s annak feldolgozását a minisztériumtól kérelmezte. Mivel magából a városban elegendő oly növendék nincs, a kik a törvény értelmében kötelezettek volnaának a gazdasági ismételő iskola látogatására; kir. tanfelügyelő megkeresi a közgazdasági bizottságot, hogy a gazdasági ismételő iskolák tárgyában kiadott korszakoztatás értelmében a szomszédos községek (Keszthely, Ságod, Neszele), Gévart, Andráshida, Pozna, Csás, Bozók, Besenyő) 12—15 éves, ismételő iskolába járn kötelesek gyermekei kötelezettek ebbe az iskolába bejárni. E tervbe vett esatlakozás alapján bizton remélhető, hogy a szervezés alatt álló gazdasági ismételő iskola kellő látogatottságnak örvendő.

Iparfelügyelet. A kereskedelemügyi miniszter az ország gyarai és ipartelepeinek megfelelő ellenőrzése czéljából az orszagot hét iparfelügyelői körületbe osztotta be. Zalavármegye a Viki körületbe soroltatott s ezen körület felhát vármegyei körületére is, iparfelügyelőit Péterfy Zoltán kir. tanfelügyelő Pozsony székhellyel, az iparfelügyelő mellett szakkezegetki pedig: Eperjessy Imre szegedi szakiskola tanár és Dömötör Pál budapesti felső iparisiskolai műhelyfőnök neveztetik ki.

Ellenőrzési szemle. A közös hűd-sereg ellenőrzési szemleje ez évben Keszthelyen okt. 5., 6., 7., Pascsán 9., 10., 11., Szentgotrón 13., 15., Szmogon 16., 17., 18., Tapolczán 20., 21., 22., 23., Balatonfüreden 25., 26., 27., Kanizsán okt. 7., 8., 9., 10., 11., 12., Letenén okt. 5., 6., Perlakon 8., 9., 10., Csáktornán 12., 13., 14., Lendván 16., 17., 18., Nován 20., Z.-Egerszegén 22., 23., 24. Utözemle a tapolczai, sámségi, keszthelyi, kanizsai járás s város, Pasca, Z.-Egerszeg járás s város, Nova és Zala-Szt.-Grot járásokta 1898. november 21-én, Perlak, Letenye, A.-Lendva s Csáktornayra nézve november 22-én Nagy-Kanizsán a cs. kir. hadkiegészítő parancsnok-ságnal.

A népbiztosításról.

A kevéshé vagyonos, valamint a vagyontalan néposztályok részére hazánkban eddigle a gondoskodás szempontjából úgy az állam, mint a társadalom vajmi keveset, ugyazóval semmit sem tett, mert míg a törvényhozás mindazon intézményeket, amelyek a földművelés és az ipari munkás iránt való gondoskodást ezelozzák, még mindig — és ki tudja, hogy még meddig — csupán tanácskozás, tárgyalás és megfontolás tárgyává teszi, addig társadalmi uton is a legjobb esetben csak annyit tetteit, hogy holmi kötes értékű betegesgélyező penztárkat, vagy szomorú hirre verődött temetkező cyeletek alapítottak.

Szembem ezekkel, vivmány számba megy és közgazdasági fontosságánal fogva örömmel üdvözölhető az a tény, hogy a **„Nemzeti” Balesetbiztosító Részvény-Társaság** működési körébe felvette a népbiztosítást és ez által lehetővé tette, hogy innár mindenki, mondhatnók a legszegényebb ember is, részletthessek az életbiztosítás áldásában.

A **„Nemzeti”** népbiztosítási osztálya alkalmat nyújt neki különbösg nélkül minden egészséges személy számára magát egy 1500 koronáig terjedő tőkére biztosítani anélkül, hogy orvosi vizsgálatnak vetettek alá. A fizetés pedig hetenkénti részletekben teljesíthető a biztosított, még pedig 10 fillertől kezdődőleg.

Ezen, szinte esodasan jutányos és kedező módon ma már a legrosszabbul fizetett munkás is képes úgy magáról öreg napjaira, valamint elhalálozás esetére övezgyéről és árvaírói gondoskodni, de gondoskodhatik a **„Nemzeti”** népbiztosítás útján, felhívó gyermekeinek ellátásáról és kiházasításáról is.

Azt a néhány fillert, a mit erre a célra fordít a munkásember, még a legszűkebb körülmények közt is úgy vonhatja meg magát, hogy meg sem emri, sőt ellenkezőleg egy bizonyos megnyugvás és meglegettség fog keblebe küllözni, atereze azt, hogy élet esélyei, a sors esapási ellen meglete azt, amit mint ember, mint férj, vagy mint apa, megremnie szent kötelessége volt.

Mivel általánosabb lesz a nép maga a népbiztosítás, amnal boldogabb lesz a nép maga és ki lesz zára az az eset, hogy annál a haj-

lókna, a hol a népbiztosítási kötevény van, a nyomor tanút fűtessen.

Tevés nevet volna az, ha a népbiztosítással szemben felhozna valaki a takarékpénztári intézményt. Hiszen a takarékpénztár csupán azt az összeget szolgáltatja vissza — persze némi kamattal — a mit betettek. De a népbiztosítási intézmények áldásos volta éppen abban rejlik, hogy rövid díjfétes után már az az összeg válik esedékessé, amely biztosítottat. Így például, ha egy apa újszülött gyermekét úgy akarja biztosítani, hogy 20 éves korában 400 koronát kapjon, úgy hetenként csak 50 fillert kell ezert fizetnie, ami egy évben 26 koronát tesz ki. Már most feltéve, hogy a gyermek 3 évi biztosítás után meghal, ez esetben az apa összesen 78 koronát fizetett be a **„Nemzeti”**-nél, elhoben 400 koronát fizet neki elhalt gyermeke biztosítása alapján a **„Nemzeti”**.

Ugan milyen arányban áll elhez egy takarékpénztár teljesítménye, a mely annak az apának, a ki gyermekéről akarván gondoskodni, hetenként 50 fillert tett takarékbá, a gyermek elhalálozásával csupán azt a 78 koronát fizeti vissza esokely kamataival?!

Es ugyanczy áll ez abban az esetben, ha valaki halála esetére biztosít, vagy ha úgy biztosít, hogy egy bizonyos idő múlva 6 maga kapja meg a biztosított összeget. Példaul, ha egy 25 éves ember 60 éves korára akar a **„Nemzeti”** népbiztosítási osztályában biztosítani és hetenként csak 20 fillert hajlandó ezert fizetni, egy 256 koronát fog kapni 60-ik évének elérésével, de amennyiben kártnetésen a 4-ik biztosítási évben halna el, vagy baleset folytán akar az első biztosítási évben, úgy örökösie azonnal kikapják a 256 koronát, deezára annak, hogy a **„Nemzeti”**-hez összesen 30 korona körül felt ezert befizetve.

De nem folytatjuk a példalozást! Gyűződjék meg minden érdeklődő maga arról az intézményről, a melyet a **„Nemzeti”** hazánk és a nép javára működési körébe felvett és a mely intézmény közgazdasági és emberszerető szempontokból megérdemli, hogy népünk által a legnagyobb készszéggel s örömmel felkarolattessék.

Felőlő szerkesztő.

Németh Mihály.

Laptulajdonos: Balkányi Ernő.

Amerikai zseborák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkeszete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 2 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozza ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetválo készülek.

Fox, valódi solngeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlatias nem kell. Megvásárolás kizárva. Tiszta és kényelmes munka Bőrbelegészítő megemelt Tartós és penztmegtakarító.

Darabja 3 forint.

A pengé *** csillagos acérből és a többi részei alpacéból vannak.

Egy külön pengé hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR bizományosnál BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

26—2 Grújtóknék 5 drb után egy ingyen küldetik.

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság A.-Lendva.

HIRDETÉNY.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet **földbirtokokra 10—50 évig terjedő Törlesztési kölcsönök**

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál az

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár.

10—2

A „Nemzeti” Baleset biztosító részv.-társaság, BUDAPESTEN (Erzsébet-körut 13. sz.)

biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugymint egyes egyénekét (polgár és katona), **gyári és malomalkalmazottakat** (munkások és tisztviselők), valamint bárkit, **hivatas teljesítése közben, vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton, vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvébb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtelek** mellett.

ELÉTBIZTOSÍTÁS
orvosi vizsgálat mellett: Mindentelre kombináció szerint az ember életére.
ELÉTBIZTOSÍTÁS
orvosi vizsgálat nélkül
(népbiztosítás)

Közlelebbi felvilágosítást a legköszégesebben nyújt: a **„Nemzeti”** és a **„Ilecsi biztosító”** minden fő- és aligylőnsége az ország bármely helységében.
3—2 **MEGBIZHATÓ ÜGYES ÜZLETSZERZŐK FELVETETNEK.**

heti díjfétesselel 10 fillertől kezdődőleg!
(Haláleseti, eléresi, kiházasítási és gyermekbiztosítás).
a **„Nemzeti”** az **„Első magyar általános biztosító”**

Kérje
The **Continental**
a **De Vega Company**
olághírű spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madaira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb fűszer és esomegy kereskedésben, valamint poharaként az éllelebb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
csakis: **W. Hossuth-Lajos és Ujfalvi utca sarkán, a Genly Casinoval szemben.**

